

KÖLTSÉGVETÉSI TANÁCS ELNÖKE

Beszámoló
a Költségvetési Tanács 2014. évi
feladattervének teljesítéséről

2015. február

A Költségvetési Tanács (a továbbiakban: Tanács/KT) 2014. évi feladattervének teljesítéséről szóló beszámoló és a 2015. évi feladattervének meghatározásáról szóló előterjesztés röviden összefoglalja a Tanács testületi döntéseit, valamint elnökének és tagjainak konzultációit is magában foglaló tevékenységét, továbbá tartalmazza azokat a tevékenységeket, amelyek a Tanács munkája szervezéséhez, döntései megalapozásához közvetlenül és közvetve kapcsolódnak a Tanács elnökének illetve a KT Titkárságának a feladatköréhez. A beszámoló esetenként utal azokra a költségvetés végrehajtását érintő hivatalos megnyilatkozásokra is, amelyek a Tanács munkájának háttérében szervezett szakmai fórumokon hangzottak el.

1. A Tanács 2014. évi – a Stab. tv. szerinti kötelező – munkatervi feladatait elvégezte. Ennek keretében összesen hat ülést tartott.

Az elsőt megvitatta és jóváhagyta éves feladattervét (1/2014.02.06. számú határozat).

Két ülés a 2014. évi központi költségvetésről szóló törvény évközi módosításához kapcsolódott. Az egyik ülésen a törvényjavaslat tervezetét véleményezte (2/2014.06.20. számú határozat), míg a másikon a javaslat zárószavazásához adta meg az előzetes hozzájárulást (6/2014.11.25. számú határozat).

További két ülésen a Tanács a 2015. évi központi költségvetési törvényjavaslat tervezetéhez szükséges véleményt (5/2014.10.27. számú határozat), majd a törvényjavaslat zárószavazásához az előzetes hozzájárulásra vonatkozó álláspontját (7/2014.12.10. számú határozat) alakította ki.

Egy ülésen a KT értékelte a 2013 második félévi és a 2014 első félévi költségvetési folyamatok alapulvételével (3/2014.07.14. és a 4/2014.07.14. számú határozat) az éves költségvetések végrehajtásának helyzetét és az államadósság (várható) alakulását.

A határozatok (a kapcsolódó emlékeztetőkkel) megjelentek a KT honlapján.

2. Az év során a Tanács – folytatva gyakorlatát – a Magyar Közgazdasági Társasággal közösen két konferenciát szervezett.

- a) A 2014. július 17-én tartott konferencia keretében értékelték a 2013 második félévi és a 2014 első félévi makrogazdasági és költségvetési (államháztartási) folyamatokat és hatásukat az államadósság alakulására. Ezen a rendezvényen jelentette be a nemzetgazdasági miniszter a mintegy 110 milliárd forintos zárolást, amit – az akkori adatok alapján – a költségvetési hiánycél, az adósságráta biztonságos tartása, továbbá a nemzetközi helyzetet is figyelembe vevő óvatosság indokolt.

- b) A KT – ugyancsak folytatva 2013-ban kezdett gyakorlatát, határozatának szakszerű, kellően megalapozott kialakításához, beleértve a költségvetési törvényjavaslathoz kapcsolódó makrogazdasági alappálya megítélését is – igénybe vette szakmai kutatóintézetek munkáját is. Ennek keretében rendelt kutatásokat a munkaerő-piaci helyzet, a versenyképesség költségvetési bevételek alakulására gyakorolt hatásának, a nemzetközi növekedési kilátások és hatásaik elemzéséről, valamint különösen a 2014-2015 évi makrogazdasági folyamatok (pálya) előrejelzéséről. Az elkészült hat tanulmány prezentációja – széles érdeklődés mellett – a 2014. szeptember 30-án rendezett konferencia keretében történt meg. Az elkészült munkák (értékelések) – az ÁSZ és az MNB elemzései mellett – hatásosan segítették a 2014. évi várható és a 2015-re alapul vett makrogazdasági pálya megítélését, a 2015. évi központi költségvetés tervezetére vonatkozó vélemény megalapozását.
3. A Tanács 2014 elején a nemzetgazdasági elszámolások aktuális tartalmi-módszertani kérdéseinek, összefüggéseinek áttekintése érdekében konzultációra kérte fel a KSH elnökét. A kérés kedvező fogadtatásra talált és összesen három ülésen konzultációra került sor. Az első (április 7-i) konzultációs megbeszélés keretében a KT mélyebb ismeretekre tett szert az EDP jelentés készítésének szabályrendszeréről, az adatminőségről, az alapinformációk ellenőrzésének rendjéről, a jelentés mellékleteinek tartalmáról, az Eurostat működéséről, továbbá a szabályok megsértésének következményeiről. A második (május 19-i) ülés során a KSH szakértői a nemzetgazdasági számlák, számlarendszerek összefüggéseit, a GDP-számítás módját, a számlák adatainak felhasználását, a revíziós politikát és típusait mutatták be. A harmadik (november 25-i) megbeszélés az ESA-2010, 2014. szeptember 1-jétől – 1995-ig visszamenőleg – hatályos szabályait, a változásokat (44 módosulás történt, de nem mind érintette a GDP-t), azok hatását (amelyek kedvezőek a magyar GDP számítása szempontjából) fogta át a KSH munkatársainak előadása alapján.
4. A Tanács munkáját, működését mértékadó nemzetközi szervezetek 2014-ben is rendre figyelemmel kísérték, aktuális kérdésekhez kapcsolódóan – ország-látogatásuk alkalmával – elnökének véleményét kérték. A találkozókra a KT tagjai és/vagy szakértői részt vettek.
- a) Az IMF delegáció 2014. márciusi látogatásának kérdései a költségvetési tartalék megfelelőségére, a bevételi kockázatokra, a különadók és a növekedés összefüggéseire, valamint az Áht-nak a Kormány középtávú előrejelzésére vonatkozó előírásai kötelező

erejére, a KT működésének feltételeire, a kapacitás érdekében tett lépések bemutatására irányultak.

- b) Az EU budapesti missziójának képviselői két alkalommal, 2014 júniusában és novemberében tettek látogatást. Érdeklődésük a KT működési feltételeit, az elemzőképesség erősítését, az EU-s minta követését fogta át. A második látogatás már kapcsolódott a 2015. évi költségvetés megalapozottságát érintő – a Tanács által is kifogásolt – tételekhez (pl. a vagyonértékesítési bevételek megalapozottsága). Ennek során a Tanács elnöke tájékoztatást adott arról, hogy a testület munkája várhatóan bővül (pl. a fejlesztési adókedvezmény hatásainak vizsgálatába való bevonása révén), a működés feltételei 2015-re is biztosítottak, a kapacitás-fejlesztés folyamatban van (2015-re kutatási terv készül, amelynek teljesítése hatásosan segítheti a Tanácsra háruló feladatok ellátását).
- c) A francia és a belga számvevőszék delegációjának 2014. márciusában tett látogatása a KT 2008. évi alakulásának előzményeit, a bekövetkezett változások bemutatását, a testület és a titkárság működésének, a Tanács függetlenségének, valamint a KT és az ÁSZ-MNB együttműködésének formáit (szakértői egyeztetések, elemzések a KT munkadokumentumainak megalapozásához stb.) és tartalmát fogta át.
- d) Nemzetközi hitelminősítő intézetek is folytattak konzultációt a KT-val. Tájékozódásuk középpontjában a 2014. évi várható teljesítési adatokkal, illetve a 2015. évi költségvetés megalapozásával (strukturális változás, GDP-növekedést meghatározó tényezők, beruházások alakulása, államadósság stb.) összefüggő kérdések álltak.
5. A Magyar Nemzeti Bank elnöke és az Állami Számvevőszék elnöke – a Költségvetési Tanács tagjaként – a Stab. tv. 23. § (2) bekezdés alapján a Tanács által tárgyalt kérdésekhez az általuk irányított szervezet által készített kapcsolódó elemzéseket, megállapításokat 2014-ben is a Tanács rendelkezésére bocsátotta.

Az ÁSZ és az MNB a Tanács tevékenységét elemzésekkel támogatta. Az általuk készített tanulmányokkal sikerült sokoldalúan megalapozottá tenni a Tanács véleményező munkáját a következő témakörökben:

- a 2013. évi költségvetési folyamatok véleményezése,
- a 2014. első félévi költségvetési folyamatok értékelése,
- a 2015. évi költségvetési törvény tervezetének véleményezése,
- a 2015. évi egységes költségvetési törvényjavaslat értékelése.

Ezentúl szakértő munkatársaik folyamatosan segítséget adtak, konzultációs lehetőséget biztosítottak a KT titkársága részére a Tanács elé kerülő munkadokumentumok tervezeteinek elkészítéséhez.

További, az ÁSZ és az MNB által vállalt, de a KT munkájához szorosan nem kapcsolódó tanulmányok konzultációjára nem került sor.

6. A Tanács üléseinek időpontját a legtöbb esetben az éves feladatterv – a Stab. tv előírásaira is tekintettel – rögzíti. Akár a feladattervvel összhangban, akár aktuális helyzetből eredően szükségessé válhat, hogy a Tanács az alkotmányos helyzetével, az adósságszabály teljesülésével stb összhangban – aktuálisan – állást foglaljon, véleményét nyilvánítsa. Ennek lehetősége az év során biztosított volt, azonban a makrogazdasági és az államháztartási folyamatok kedvező alakulása nem igényelte ennek a havi konzultációs lehetőségnek a kihasználását.

Budapest, 2015. február 9.

Dr. Kovács Árpád